

Kiehisiä

90 vuoden näköalapaikalta

Terttu Sievilä-Hyttinen

Kiehisää

© Terttu Sievilä-Hyttinen

Kannen kuva ja suunnittelu Erkki Alajärvi

Kustantaja: Mediapinta, 2011

ISBN 978-952-235-346-7

Kiehisistä kirjaksi

*Lapin erämiehellä on
taito selvitä erämaassa
pakkasessa, pyryssä,
sateessa ja myrskyissä.
Siksi on saatava aikaan
suuri, lämmittävä
nuotio.*

*Ensimmäiseksi on kasattava
tulipuut nuotioksi.*

*Ja seuraavaksi kuivasta
tervaspuusta terävällä
puukolla vuollut
kiehissytykkeet.*

*Lastut ovat kaarevia
ja jäävät päästään
vuolupuuhun kiinni.
Vähitellen kiehisistä
muodostuu*

lyhtymäinen soihtu.

*Ja se laitetaan palavana
nuotiopuiden sisälle.*

*Ja hetkessä
se sytyttää
nuotiopuut.*

Lukijalle

Tämän runokirjan tuotto käytetään avioerolasten ja sijaiskotinuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Toivomme, että ja nuoret koulussa oppisivat jalon kirjoittamisen taidon. Niin, että he voisivat kirjoittaa omat lapsuuden tai nuoruuden muistot kertomuksina tai kirjoina. Ja voisivat kerran julkaista vaikka elokuvan oman elämänsä vaiheista.

Isät ja äidit

Älkää hajottako kotia avioerolla ja viinalla. Kokeilkaa kerran pyytää anteeksi ja antaa anteeksi. Olisiko se parempi lasten kannalta?

Vuosia sitten eräs mies kertoi minulle, että hänellä oli takanaan kaksi avioeroa. Eniten häneen koski se, kun hänen oma poikansa tuli uuteen kotiin tavatakseen isäänsä, mutta häntä ei päästetty edes sisälle. Eikö näissä asioissa tarvita paljon anteeksiantoa?

*Nämä runot on kirjoitettu kymmenien vuosien aikana
tavallisina ja erilaisina päivinä.*

Sisällys

Lukijalle.....	7
Surutyö	11
Kämnenen leveys	13
Kämnenen leveys	15
Korjuu aikaan	16
Äitejä ja lapsia	17
Eeva	19
Isoäiti Maria.....	20
Äitini muotokuva.....	23
Olet kevyt kuin niittyvilla.....	27
Pelko	28
Isänpäivä.....	29
Pieni ystäväni Ilona	33
Maisemani	35
Keltarunkoiset männyt.....	37
Kapinointi	38
Kesäni	39
Lahja sinulle	40
Kutsulaulu.....	41
Ystäväni sanoi	43
Kiviä, kiviä, kiviä vaan.....	44
Lokakuu	45
Syyskuu	46
Syksy	47
Hiljentyminen	49
Sipoon vanhassa kivikirkossa.....	51
Pienten lehtien alla	52
Tylyn rakkainen tunturin rinne	53
Askeleeni uppoavat hiekkaan	54
Jos lähteminen on yhtä kaunista	55
Niin pienenä, niin pienenä me kerran.....	56
Rauha ja hyvä tahto	57
Kädessäni on lintu	58
Rukous.....	59
Näköalapaikalla	61
Minä kerään mieleni maisemasta	63
Ei ole mustanmustaa ei vitivalkeaa	64
Sanat poreilevat suustani	65
Vieras oli poikennut taloon.....	66
Nämä ovat protestilauluja.....	67

Joulusatu Lapista	68
Itkuvirsi Lapista	72
Pitääkö näistä vaieta!	75
Viattomien lasten päivänä	77
Lapsia myytävänä	79
Ei saa moralisoida	80
Millä oikeudella	81
Ydinsaasteen varjossa maailmanvuonna 1986	86
Lapin akan laulu	91
Lapinmiehen laulu	92
Ei sitä hyvä peri	93
Vartokaa vaalikarja	95
Venäjän maa	96
Juhannusviikolla	98
Ikuinen toivo	99
Muutosten edessä	101
Itsenäisyytemme juhlavuotena 1967	103
Peltomiehelle 1987	107
Muuttuva maaseutu	111
Ennen Eurooppaan menoa	115
Uusi toivo	117
Ne ovat pienentäneet välimatkoja	119
Sillä minun oli nälkä	121
Suomen kirkon tervehdys	124
Ihmisiä	125
Päiväkahvilla seurakuntatalolla	127
Pium paum	129
Taiteilija Hilikka Ukkola	130
Lapin horoskooppi	131
Kalevala-vuonna	137
Saunasaagoja	139
Puhun puusta puurtavasta	144
Lapin ylistys	145
Menevän miehen sauna	148
Joulun ihme	151
Ja tapahtuu sinä päivänä	153
Joulufantasia	154
Legenda joulukynttilästä	155

Surutyö

Surutyö on tehtävä yksin
alusta loppuun saakka.

Se tie on kuljettava
– aivan yksin.

Vain hetken tuoksuvat kukkasat
soivat virret ja kirkonkellot.

Vain hetken erottuvat surun keskeltä
ihmiskasvot ja sanotut sanat.

Sitten tulee hiljaisuus.

Puhelin on mykkä
ovikello ei soi.

Kukaan ei halua häiritä surevaa.

Rakkaani.

Tämä kevät ja kesäkuu
oli yhtä kaunis

kuin silloin

kun me kaksi kohtasimme toisemme.

Pihlajankukkien valkoinen lumi
satoi maahan yhtä aikaisin

kuin silloin

kun me kaksi

elimme ensimmäistä
yhteistä kesäämme.

Muistatko.

Me seisoiimme pihamaalla
valkoisen kukkasateen alla.

Siinä hetkessä oli

yhdessä elämisen riemua

ja kaiken katoamisen aavistus.

Tänä kesänä minä olin
kukkasateessa yksin,
mutta minulla oli tunne,
että sinä olet lähellä.

Jokivarsilla kukkivat
keltaiset kullerot,
mutta kukaan ei poiminut niitä
häpäivämme muistoksi
kun sinä olet poissa.

Haudallesi on pystytetty
musta valurautainen risti.
Se risti on muistomerkki
sinusta ja niistä vuosista,
jotka elämältä saimme lahjaksi.

1992

Kämmenen leveys

Kämmenen leveys

Herrani.

Kämmenen leveyden
annoit minulle aikaa täällä,
liian niukasti aikaasi riittää
– pitääkö siitäkkin kiittää.

Kämmenen leveys
kädessä tässä
Alku ja loppu
ei mitään muuta.
Kämmenen leveys.
Eikö muuta.
Tästäkö alkaa
tähänkö päättyy
– mitä siihen välille jäikään.
Miksi annoit näinkään.

Kämmenen leveys
– sekin on liikaa
Tunnustan Herra.
Tarpeeksi annoit.
Näetkö
kämmenen leveys
on liikaa
ihmisen elää
ihmisenä olla.
Kämmenen leveys
ei mitään muuta

Viisaasti teit
kun määrän annoit.
Tunsitko astian
heikon ja vajaan

liiaksi vammoja
matkalla saavan.
Tiesitkö,
tunsitko
rujon ja ramman
jaksavan kantaa
rajalle vamman.
Rajalle kämmenen leveyden
jaksavan kantaa sen.

Korjuuaikaan

Kun tulen vanhaksi
viekää minut pois
tästä kivisestä kaupungista.
Sillä tämä on unohdettujen
ihmisten maa, jossa kukaan
ei tunne toistaan.
Taluttakaa minut
tupani hiljaisuuteen,
kuuntelemaan tutun seinäkellon
käyntiä, kun se verkalleen
mittaa jäljellä olevaa aikaa.

Antakaa minun kokea vielä kerran
kesäaurion lämpö vanhenevalla
ihollani. Kuunnelkaa leikkivien
lasten riemua. Ja tuntea jalkojeni
alla ruohon pehmeys.
Sillä minun juureni ovat maassa.

Siellä hiljaisuuden keskellä odotan
levollisena syksyn tuloa. Kullankeltainen
vilja aaltoaa pelloilla ja taivaan valkeat palavat.
Tiedän, silloin olen kypsä korjattavaksi
Suuren mestarin käsiin seulottavaksi.

Äitejä ja lapsia

